

***Działania medyków na rzecz małej i wielkiej ojczyzny (XIX-XX wiek)*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Roksana Wilczyńska, Toruń 2020, ss. 268.
ISBN 978-83-231-4421-2**

Historycy medycyny i farmacji zdążyli się przyzwyczaić do aktywności organizacyjnej i wydawniczej Zakładu Historii Medycyny i Pielęgniarstwa Wydziału Nauk o Zdrowiu bydgoskiego Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. W latach 2015-2020 zakład ten organizował bowiem dwie lub trzy konferencje lub seminaria naukowe rocznie. Ostatnim osiągnięciem jego pracowników jest praca zbiorowa „Działania medyków na rzecz małej i wielkiej ojczyzny (XIX-XX wiek)”, wydana pod redakcją Wojciecha Ślusarczyka, Gabrieli Frischke i Roksany Wilczyńskiej z okazji Bydgoskiego Roku Wolności. W książce znalazło się dwanaście referatów wygłoszonych we wrześniu 2019 roku na tak samo zatytułowanej konferencji. Każde z wystąpień ma inny zakres tematyczny i w różny sposób nawiązuje do idei pracy dla społeczności lokalnej lub ojczyzny. Przeważają artykuły biograficzne. Jednym z nich jest ciekawa praca Barbary Chojnackiej poświęcona Stefanowi Szmajowi (1893-1970), lekarzowi i artyście należącemu do Zrzeszenia Artystów „Bunt”, który przez szereg lat tworzył w Bydgoszczy. Autorka zajmuje się twórczością Szmaja od kilkunastu lat, tym razem wykorzystwała zbiory Oddziału Archiwum PAN w Poznaniu. Mateusz Zimny przybliżył mało znaną postać Marii Skibniewskiej z domu Pfaffius (1900-1978), lekarki rodem z Podola, która po ukończeniu studiów medycznych na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie pracowała w Warszawie,

a potem m.in. Krzemieńcu i Kluczborku. Inny charakter ma praca Mieczysława C. Paczkowskiego OFM o wkładzie franciszkanów w dzieło misyjne i posługę medyczną na Bliskim Wschodzie. Redaktorzy książki dostrzegli, że stanowi ona przyczynek do dalszych badań biograficznych, które w przyszłości powinny być kompleksowo opracowane.

(AM)